06/03/2019

Δόμνα Βισβίζη: Μια Θρακιώτισσα ηρωίδα

/ Επικαιρότητα

Μια από τις Θρακιώτισσες ηρωίδες γυναίκες που αφιερώθηκε εξ ολοκλήρου στον αγώνα για την απελευθέρωση του έθνους και προσέφερε και όλη την περιουσία της υπήρξε και η εξ Αίνου Ανατολικής Θράκης καταγόμενη **Δόμνα Βισβίζη**.

Αφιερώθηκε στην Μεγάλη Ιδέα της Φιλικής Εταιρείας, στην οποία μυήθηκε μετά τον σύζυγό της Χατζηαντώνη Βισβίζη, ξόδεψε για τον αγώνα και τον τελευταίο οβολό της, για τη συντήρηση του πλοίου της ως ετοιμοπόλεμου και μάχιμου και όταν δεν μπορούσε η ίδια να το συντηρήσει, το προσέφερε και αυτό στον αγώνα.

Το τέλος της; Πέθανε εγκαταλειμμένη, πτωχή και λησμονημένη.

Μέσα από μια σειρά εγγράφων, αποσπάσματα των οποίων παρατίθενται, διαπιστώνει κανείς την αγωνία της Θρακιώτισσας αγωνίστριας για την επιτυχία του αγώνα, την μεγάλη προσφορά της αλλά και την ολοσχερή εγκατάλειψη από την πολιτεία.
Το Μνημείο του Χατζη Αντώνη και Δόμνας Βιζβίζη στη παραλιακή Λεωφόρο της

Αλεξανδρούπολης. Φιλοτεχνήθηκε το 1987 από τον Γλύπτη Γιώργο Μέγφκουλα.
Στη βάση του αναγράφεται: “ΧΑΤΖΗΑΝΤΨΝΗΣ & ΔΟΜΝΑ ΒΙΣΒΙΖΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΝΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ. ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ 1921. ΣΥΛΛΟΓΟΣ “ΕΛΛΗΝΟΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΙΝΟΥ” ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ 1987″.
Η Δόμνα Βισβίζη προσέφερε και θυσίασε τα πάντα στον αγώνα. Ο Δημήτριος Υψηλάντης σε μια επιστολή του την προσφωνεί «Ευγενεστάτη και Γενναιοτάτη».
Υπήρξε κόρη πλούσιας οικογένειας από την Αίνο όπου και γεννήθηκε το 1784 και το 1808 παντρεύτηκε τον Αντώνη Βισβίζη, πλούσιο πλοίαρχο και καραβοκύρη.
Φλεβάρης του 21 και ο Θρακιώτης Χατζηαντώνης Βισβίζης αρματώνει το ιδιόκτητο καράβι του, την“Καλομοίρα”, ένα μπρίκι ναυπηγημένο στην Οδησσό με 16 κανόνια και 140 ναύτες και ξεκινά να μπει στην δούλεψη του Γένους, εγκαταλείποντας την εύπορη ζωή του Αίνου.
Χωρίς δεύτερη σκέψη τον ακολουθεί η γυναίκα του Δόμνα, παίρνοντας μαζί της στο καράβι τα πέντε παιδιά τους, όλα τα χρήματα και τα τιμαλφή της οικογένειας και ενώνεται με τον στόλο των Ψαριανών.

Το βάπτισμα του πουρός το πήρε στην Ίμβρο και έκτοτε ξεκίνησε μια ζωή γεμάτη αγώνες, περιπέτειες, μεγάλες δυσκολίες, φτώχια, δυστυχία και εγκατάλειψη.

Το μπρίκι μεταφέρει στον Άθω μαζί με πολεμοφόδια και όπλα και τον επαναστάτη Εμμανουήλ Παπά, το Σερραίο μεγαλέμπορο και τραπεζίτη που κι αυτός ξόδεψε την περιουσία του και τη ζωή του για χάρη της πατρίδας.
Το ζευγάρι των καπεταναίων συμμετέχει στον αγώνα του 21 και βρίσκεται παρών σ' ολόκληρο το Αιγαίο κυβερνώντας την «Καλομοίρα», ναυμαχώντας παλικαρίσια, υπερασπίζοντας παγιδευμένους αγωνιστές και πολιορκώντας τους εχθρούς.
«Για να κτισθή το χρυσό παλάτι της Ελευθερίας», όπως συνήθιζε να λέει το ζεύγος.
Στις 21 του Ιούλη του 1822 η Δόμνα με τον άνδρα της που κυβερνά το πλοίο τους,

πρωτοστατούν στην από θαλάσσης πολιορκία της Εύβοιας.
Κάποια στιγμή ο άνδρας της σκοτώνεται.
Η Δόμνα δίνει εντολή να τον κλάψουν τα παιδιά και να τον ετοιμάσει ο παπάς και αυτή αναλαμβάνει πλήρως σαν καπετάνισσα την «Καλομοίρα» και συνεχίζει τον αγώνα.
Η σκέψη να ξαναγυρίσει στην πλούσια ζωή που άφησε πίσω της δεν της περνά καν από το μυαλό.
Παίρνει μέρος σε μπλόκα, σε ναυμαχίες και βοηθά με κάθε δυνατό τρόπο στην επιτυχία της Επανάστασης.
“Η ευπειθεστάτη πατριώτισσα και δούλη, Δόμνα Βισβίζη“… Η υπογραφή της σεμνής Θρακιώτισσας ηρωϊδας.
Τέλος του 1823, σε μια αναφορά της προς το Υπουργείο Ναυτικών, η Δόμνα Βισβίζη γράφει:
«Κατά το 1822 έτος, εσυμφώνησεν ο μακαρίτης άνδρας μου μετά των αρεοπαγιτών και εφόρων της Εύβοιας δια να σταθή με το πλοίο του εις την πολιορκίαν της Εύβοιας, μέλλων να πληρώνεται παρά των αρεοπαγιτών.
Μ΄ όλον δ΄ ότι ο ρηθείς άνδρας μου ετελεύτησε, μόλον τούτο, μηδόλως παραβάσα από μέρους μου τας άνωθι συμφωνίας, ένα ήμιση ολόκληρον χρόνον , μ΄ όλον τον πατριωτικόν ζήλον τας εκτέλεσα.
Αγκαλά δε δις, τρις και πολλάκις να εζήτησα το να πληρωθώ εν καιρώ, ως η συμφωνία μας, με το σήμερον και αύριον όμως αναβαλλομένου του καιρού, και μηδ΄ οβολού μη δοθέντος μοι, στενοχωρηθείσα δ΄ από τους ναύτας, και φοβούμενη μήπως ήθελον αναχωρήση, ενώ άνευ τούτων, ήτο αδύνατον το να κρατηθή η πολιορκία, ελπίζουσα δε και ότι επομένως ήθελα πληρωθή, επλήρωσα εξ ιδίων τα μηνιαία των, εξοδεύσασα δε προς τούτοις εις αυτό το διάστημα, τόσον εις τας των ναυτών τροφάς, όσον και εις πολεμοφόδια, ποσότητα όχι ευκαταφρόνητον, καθώς καλώτατα γινώσκει το έξοχον υπουργείον, με πόσην ποσότητα χρημάτων δύναται να εξοικονομηθή εν πολεμικόν πλοίον, από εβδομήκοντα πέντε ναύτας κυβερνούμενον, με την πρόβλέψιν των τροφών, πολεμοφοδίων και μηνιαίων».
Το μεγαλοπρεπές και επιβλητικό πλοίο της οικογένειας Βισβίζη, η “ΚΑΛΟΜΟΙΡΑ”, που προκαλούσε τον τρόμο και φόβο του Τουρκικού στόλου.
Πράγματι η προσφορά της Δόμνας Βισβίζη στην πολιορκία της Εύβοιας ήταν σημαντική.
Και αυτό βεβαιώνεται από τους προκρίτους της Εύβοιας που σε μια επιστολή τους αναφέρουν «…ο μακαρίτης σύζυγός της, ζων, και αυτή μετά τον θάνατον εκείνου, εις την νήσον Εύβοιαν κατά το βόρειον μέρος, με ειλικρίνειαν και πατριωτικόν ζήλον, χωρίς να παρακούσωσι τας προσταγάς, εδούλευσεν με το πλοίον του». Και από άλλα πολλά έγγραφα που διασώθηκαν επιβεβαιώνεται η μεγάλη προσφορά του ζεύγους Χατζηαντώνη και Δόμνας Βισβίζη στον μεγάλο αγώνα.
Στο υπ΄ αριθμ. 17293/15.8.1922 έγγραφο του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου

Άνθιμου Γαζή, μεταξύ των άλλων αναφέρεται:
«…ο φιλογενέστατος Καπετάνιος Χατζή Αντώνιος Βισβίζης με το καράβι του από αρχάς Απριλίου του 1822, δεύτερον έτος της ελευθερίας, μέχρι τέλους Ιουλίου εδούλευεν εις τον Άρειον Πάγον και μετά πάσης προθυμίας και πίστεως, ως ουδείς άλλος, περιπλέων αδιαλείπτως το Βόρειον στενόν της Ευβοίας και καταπολεμών τον εχθρόν εις τε την Στυλίδα, Θερμοπύλας και Εύριπον και εις τα Βρυσάκια, ρίπτων ακαταπαύστως κανόνια με τα ίδια του εφόδια πολεμικά και φανείς ευδόκιμος εν πάσι, γίνεται δήλον…». Αλλά και ο ίδιος ο Οδησέας Ανδρούτσος σε έγγραφό του περί των υπηρεσιών του Καπετάν Αντ. Βισζβίζη που έγραψε στη Λιβάδα στις 13 Μαΐου 1822, γράφει μεταξύ των άλλων:
«…Εκ τούτου φανερώνω ότι ο Καπ΄ Αντώνης Βιζβίζης ευρισκόμενος εις Λιβάθα με το πλοίον του, το εις την πολιορκίαν στρατόπεδόν μας έχων μεγαλωτάτην ανάγκην τόσον από τροφάς όσον και από πολεμοφόδια μας έδωσεν ο ρηθείς 3, τρία κανόνια του κάμπου, διακοσίας πενήντα επτά οκ΄΄ Μπαρούτι, πεντακόσια δεκάρια φυσέκια ντουφεκιών, πενήντα μπάλας των κανονιών, εννενήντα μπάλες γρανάτες, εικοσιπέντε σακέτα μπάλα μιδραλία, εβδομήντα πέντε κα΄΄ παξιμάδι και πεντακόσια εξήντα οκ΄΄ αλεύρι και υπεσχέθη να μας οικονομίση και άλλα, αν λάβωμεν χρείαν.
Και ούτω εκρατήσαμεν την πολιορκίαν πάλιν και εστάθημεν επειδή είμεθα έτοιμοι να σκορπίσωμεν όλοι.
Διό δίδεται το παρόν δια να έχη να παρρησιασθή εν καιρώ εις το Γένος δια ταύτην του την δούλευσιν και τον πατριωτισμόν».

Όμως ο καιρός περνά και τα γρόσια αρχίζουν εξανεμίζονται.

Τα έξοδα για τη διατήρηση σε διαρκή πολεμική ετοιμότητα ενός καραβιού με 16 κανόνια και 140 ναύτες είναι δυσβάσταχτα.

Η κάσα της Καπετάνισσας είναι πια άδεια.

Και παρά την πλειάδα εγγράφων και συστατικών επιστολών που έχει για την προσφορά του άνδρα της και της ιδίας στον αγώνα κανείς δεν ενδιαφέρεται για τις ανάγκες του σκάφους της και των πολεμιστών του.

Τον Σεπτέμβριο του 1824 η“Καλομοίρα” περνά στα χέρια του Κράτους, καθώς η Δόμνα Βισβίζη αναγκάζεται να την παραχωρήσει.

Συγκεκριμένα στα τέλη του 1823 οι Υδραίοι ζητούν από την Δόμνα το πλοίο της για τις ανάγκες του υδραίικου στόλου και χωρίς δεύτερη σκέψη η Δόμνα

παραχωρεί την «Καλομοίρα» για να χρησιμοποιηθεί σαν πυρπολικό «μ΄ όλα τ΄ αναγκαία εξοπλισμένον», ενώ τα άλλα πλοία που προσέφεραν για τον ίδιο σκοπό ήταν «γυμνά τε και πάντων υστερημένα πλοία».
Το τέλος της «Καλομοίρας», του πλοίου που όργωσε τις θάλασσες και απετέλεσε απρόσιτο φρούριο και φόβος και τρόμος των Τούρκων, ήταν εξίσου ηρωικό και επάξιο της καπετάνισσάς του!
Με το πλοίο αυτό το 1924 ο Πιπίνος έκαψε τη Τουρκική φρεγάτα του Χαζνέ Γκεμνισί.
Η υπέροχη αυτή γυναίκα που έδωσε τον άνδρα της, το καράβι της, άδειασε γενναιόδωρα τη γεμάτη χρυσό κασέλα της, αφιέρωσε την ικμάδα της νιότης της αναζητώντας πατρίδα και λευτεριά, παράτησε έρημα σπίτια και ακίνητα στα χέρια του Τούρκου, έμεινε ολομόναχη να συντηρήσει και να αναθρέψει σε ξένο τόπο τα παιδιά της.
Την παρακολουθούμε μέσα από έγγραφα που σώθηκαν στα ελληνικά αρχεία – να τριγυρνά από τόπο σε τόπο, την Ερμιόνη, το Ναύπλιο, την Ερμούπολη της Σύρου στερημένη, περιφρονημένη, άστεγη με τα πέντε παιδιά της, να προστρέχει “εις το έλεος της σεβαστής επιτροπής της Ελλάδας” και να ζητά βοήθεια»…
Το 1924 την βρίσκει χωρίς το καράβι της, πάμπτωχη, με τα πέντε ορφανά της «…υστερούμενα και αυτού του επιούσιου….
Μη έχουσα ούτε οίκον, ούτε μίαν πατρίδα, ούτε τα λοιπά αναγκαία» στην αρχή για λίγο στην Ύδρα και τη Σύρα και στη συνέχεια στο Ναύπλιο.
Εκεί αναγκάζεται για να επιβιώσει να ζητήσει βοήθεια από τη Διοίκηση με την ελπίδα ότι «δεν θέλει αφήσει εγκαταλελειμμένα και απροστάτευτα τα υπέρ της πατρίδος αποθανόντος πατρός τέκνα, και εξοδεύσασα και όλη του την περιουσία, αλλά θέλει χορηγήσει εις αυτά τα προς το ζην αναγκαία από την πικράν ορφανίαν των και σκληράν δυστυχίαν, δια να παρακινώνται και οι λοιποί ομογενείς εις τον Ιερόν τούτον αγώναν αλύπως, βλέποντες την Διοίκησιν προστάτην των ορφανών και χηρών».
Αλλά η Διοίκηση κωφεύει και αδιαφορεί!
Με τον καιρό η κατάσταση χειροτερεύει.
Μέσα στο καταχείμωνο του 1826 η Δόμνα βρίσκεται σε απελπιστική κατάσταση.
Στο λιμό που είχε προηγηθεί έχασε το ένα από τα πέντε παιδιά της και απελπισμένη γράφει«….
Κλαίω, ευσπλαχνίαν δεν ευρίσκω ουδεμίαν.
Άχρι και των ουρανών κραυγάζω.
Ώτα ανεωγμένα δεν βλέπω!
Πως άλλως να εκφράσω τον πόνο μου;
Ή με οποίον άλλον τρόπο να κινήσω ανθρώπων σπλάγχνα εις συμπάθειαν»;
Αλλά όλα αυτά φωνή βοώντος εν τη ερήμω!
Και τα χρόνια περνούσαν αλλά η κατάσταση της Δόμνας δεν διορθωνόταν.
Ήταν Αύγουστος του 1829 και η καπετάνισσα άρρωστη βαριά, πήρε την απόφαση

να γράψει από το Άργος όπου βρισκόταν στον Κυβερνήτη Καποδίστρια.
«…Γνωρίζω ότι φαίνομαι όχι μόνον οχληρά και βαρετή, αλλά και τολμηρά.
Ανάγκη όμως μεγίστη μ΄ αναγκάζει και μάλλον με βιάζει!
Κατ΄ ανάγκη λιμού, λιμοκτονίας και άκρας πτωχείας κατήντησα κλινήρης εις τόπον ξένον, μακράν των δυστυχών μου ορφανών και ανηλίκων.
Δεν είμαι εις κατάστασιν να επιστρέψω εις αυτά, επειδή έμεινα έρημος και αυτής της εφημέρου τροφής στερούμενη, κινδυνεύομεν να αποθάνομεν από την πείναν!
Επί Μάρτυρι Θεώ δεν έχω καν τα αναγκαία μου έξοδα να επιστρέψω προς την ατυχή οικογένειά μου.…
Ο πατήρ των ανηλίκων ορφανών μου εθυσίασεν και ζωήν και κατάστασιν υπέρ του έθνους, τα παιδιά του λιμοκτονούν, πεθαίνουν από την πείναν!
Το έθνος δεν ευσπλαγχνίζεται;
Κινδυνεύουν και εντός ολόγου χάνονται.…
Προστρέχω προς την έμφυτον φιλανθρωπίαν σας, θερμώς παρακαλούσα όπως μοι γίνη καν μικρά εξοικονόμησις, ίνα περιθάλψω και δυνηθή ανακουφίσω τα τέκνα μου και προλάβω αυτά πριν, ή εκ της λιμοκτονίας εξοντωθώσι.
Της εξοχότητός της δούλη, η δυστυχής χήρα Δόμνα Βισβίζη».

Και η βοήθεια κάποια στιγμή ήρθε.
Κάποιοι φρόντισαν να βγάλουν για την καπετάνισσα μια μικρή σύνταξη μόλις τριάντα (30) δραχμών το μήνα.
Τόσο αξιολόγησαν τη μεγάλη της προσφορά στον αγώνα!
Όμως οι 30 αυτές δραχμές το μήνα ήρθαν ν΄ ανακουφίσουν τη φτώχια της Δόμνα στη Μύκονο, όπου έζησε μέχρι το 1832.
Μετά έφυγε και πήγε στη Σύρα, όπου έμεινε μέχρι το 1845 για να καταλήξει γερόντισσα, ξεχασμένη απ΄ όλους και πικραμένη και να πεθάνει στον Πειραιά,

πάμπτωχη και εγκαταλελειμμένη σε ηλικία 66 ετών!
Αυτή ήταν η ανταμοιβή της για την προσφορά και τη θυσία του συζύγους της και της ιδίας στον μεγάλο του γένους αγώνα για την απελευθέρωση της πατρίδας.
Όχι βέβαια της δικής της πατρίδας, γιατί η αγαπημένη της Αίνος ουδέποτε ανάσαινε της λευτεριάς αγέρα.
Και όπως έλεγε και η ίδια: « ....
Η Αίνος, λοιπόν, και συγχωράτε με που όλη ώρα μιλώ για τον τόπο μου, μα έτσι γίνεται σαν αγαπάς κάτι πολύ, και την Αίνο την αγαπώ.
Και τη στερήθηκα, όσο λέω πως τώρα, να ήρθεν η ώρα να γυρίσω πίσω, τόσο μου βγαίνουν εμπόδια.
Κι είναι και τούτη η πίκρα πως ο τόπος μου μένει πάνω εκεί αλύτρωτος ακόμα..».

Η Δόμνα Βιζβίζη μέσα στην αρρώστια και στη δυστυχία της, δεν σταμάτησε ποτέ να ενδιαφέρεται και για το μέλλον των παιδιών της.
Κυρίως όμως για τον πρωτότοκο γιος της, τον Θεμιστοκλής, για τον οποίο ζήτησε μια συστατική επιστολή απ΄ τη Διοίκηση για να τη δώσει στον Γ. Δρακάτο, ο

οποίος της υποσχέθηκε ότι θα τον έπαιρνε μαζί του στο Λονδίνο, ύστερα από παράκληση της μητέρας του «...Δια να ωφεληθή και ο παις μου και ωφελήση και την πατρίδα του», όπως του έλεγε.
Όταν το 1824 ήλθε στην Ελλάδα, ως απεσταλμένος του Φιλελληνικού Συλλόγου των Παρισίων, ο Γάλλος στρατηγός Ρος, για να πάρει μαζί του μερικά Ελληνόπουλα, τα οποία θα σπούδαζαν με υποτροφία στη Γαλλία, μεταξύ των 10 συνολικά επιλεγέντων, κατά προτίμηση από τους απογόνους των ονομαστών αγωνιστών της Επανάστασης, όπως του Κανάρη, του Γιαννίτση, του Μπότσαρη, του Μπαλάσκα και άλλων, με τη φροντίδα του Γ. Δρακάτου συμπεριλήφθηκε και ο μεγαλύτερος και ομορφότερος γιος του Χατζηαντώνη και της Δόμνας Βισβίζη, ο 12χρονος Θεμιστοκλής, ο οποίος, όταν έφθασε στη Γαλλία, έγινε το αγαπημένο παιδί των φιλελληνικών κύκλων των Παρισίων και έτυχε της ιδιαιτέρας προστασίας της κυρίας Ρεκαμιέ και της επί Ελληνική καταγωγή καυχώμενης δούκισσας Νταμπρεντές, ενώ η Γαλλίδα καλλιτέχνης Αδέλα Ταρντιέ φιλοτέχνησε την προσωπογραφία του, η οποία κυκλοφόρησε τότε σε χιλιάδες δελτάρια σε ολόκληρη τη Γαλλία, ως αντιπροσωπευτική μορφή Ελληνόπουλου.
Γνωστά έγιναν από τους Φιλέλληνες στην Ευρώπη κι έτσι μαθεύτηκαν τ΄ όνομά της και το έργο της παντού, τα λόγια του αποχωρισμού προς τον γιό της, όταν έφευγε για το Παρίσι: «Παιδί μου! Πρόκειται να υιοθετηθείς και να ανατραφείς από την γαλλική γενναιοδωρία.
Όταν θα μεγαλώσεις, ίσως να μην ζω πια. Στοχάσου τότε, ότι έχεις να εκδικηθείς τον θάνατο του πατέρα σου».
Και σαν να το ήξερε η Καπετάνισσα, ο γιος της μετά από λαμπρές σπουδές στο Παρίσι, επέστρεψε στην Ελλάδα και πρόκοψε!
Το 1842 διορίσθηκε ακόλουθος στο υπουργείο των Εξωτερικών ενώ το 1845 ανέλαβε την ανώτατη θέση του διοικητή της Νάξου.
Την προτομή του στη παραλία της Αλεξανδρούπολης, δίπλα στη προτομή της μάνας του και κάτω από το ηρώο των Βιζβίζιδων, φιλοτέχνησε ο γλύπτης Γιώργος Δημητριάδης ο Αθηναίος (1880-1941).
Η προτομή του Θεμιστοκλή Αντωνίου Βισβίζη στη παραλιακή λεωφόρο της Αλεξανδρούπολης. Φιλοτεχνήθηκε από τον γλύπτη Γιώργο Δημητριάδη τον Αθηναίο (1880 – 1941).
Η ηρωική στάση της , η αντρίκια παλικαριά της, η αγέρωχη αντιμετώπιση της μοίρας στις κρίσιμες στιγμές της ζωής της και του αγώνα, την αναδεικνύουν πρόσωπο πρωταγωνιστικό.
Την υψώνουν σε δυσθεώρητα μεγέθη και την κατατάσσουν τουλάχιστον στην ίδια θέση με την Μπουμπουλίνα και την Μαντώ Μαυρογένους.
Πέθανε το 1850.
Ήταν Αρχόντισσα!
Ήταν Καπετάνισσα.

Ήταν Ηρωίδα!

Ίσως για αυτό και να την παραμμέλησε η Ελληνική Πολιτεία.

Άλλωστε, είναι γνωστό ότι, ” .....οι ήρωες χρειάζονται μόνο την εποχή του πολέμου!
Είναι επικίνδυνοι στην εποχή της ειρήνης”!
Πουλάκι πόθεν έρχεσαι, πουλάκι γι΄ αποκρίσου
μην είδες και μην άκουσες για την κυρά Δομνίτσα
την όμορφη, τη δυνατή, την αρχικαπετάνα,
πούχει καράβι ατίμητο και πρώτο μεσ’ στα πρώτα,
καράβι γοργοτάξιδο, καράβι τιμημένο,
καράβι που πολέμησε στης Ίμπρος το μπουγάζι;
Και το πουλάκι στάθηκε και το πουλάκι λέει,
την είδα την απάντησα σιμά στο Αγιονόρος
τρεις μέρες επολέμαγε με δυο χιλιάδες Τούρκους
Καράβια εδώ, καράβια εκεί, καράβια παρά πέρα
και τούτη σαν τον αετό ώρμαγε και χτυπούσε
δεξιά ζερβά κι ανάστροφα κι όπου βολούσε ακόμα
κι άκουγες βόγγους δυνατούς και στεναγμούς μεγάλους
κι άκουγες κλάματα πικρά, κατάρες στην κατάρα
κι θάλασσες κοκκίνιζαν ως φέσια των αγάδων. (Δημοτικό ποίημα)